

บทบาทของสื่อมวลชนเพื่อความบันเทิง
ต่อนักศึกษามหาวิทยาลัยศรีปทุม

นางพรทิพย์ ท้วมเรืองรัมย์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาการสื่อสารมวลชน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2536

ISBN 974-583-468-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

018944 117876291

THE ROLES OF MASS MEDIA ENTERTAINMENT
AMONG SRIPATUM UNIVERSITY STUDENTS

Mrs. Phornthip Dhuamreongrom

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
A Thesis Submitted in Partial Fulfilment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts
Department of Mass Communication
Graduate School
Chulalongkorn University
1993
ISBN 974-583-468-8

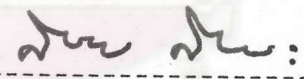

หัวข้อวิทยานิพนธ์ บทบาทของสื่อมวลชนเพื่อความบันเทิงต่อนักศึกษามหาวิทยาลัยศรีปทุม
โดย นางพรทิพย์ ท้วม เรืองรัมย์
ภาควิชา การสื่อสารมวลชน
อาจารย์ที่ปรึกษา ผศ. ชวัญ เรือน กิติวัฒน์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

----- คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

----- ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ศิริกายะ)

----- อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชวัญ เรือน กิติวัฒน์)

----- กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ จมพล รอดคำดี)

พิมพ์ต้นฉบับบทความวิจัยวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

พรทิพย์ ท่วม เรืองรัมย์ : บทบาทของสื่อมวลชนเพื่อความบันเทิงต่อนักศึกษามหาวิทยาลัยศรีปทุม
(THE ROLES OF MASS MEDIA ENTERTAINMENT AMONG SRIPATUM UNIVERSITY
STUDENTS) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ขวัญเรือน กิติวัฒน์, 94 หน้า. ISBN 974-583-468-8

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบลักษณะการใช้สื่อมวลชน ความสำคัญและประโยชน์ที่ได้รับจากสื่อมวลชนและบทบาทของสื่อมวลชนเพื่อความบันเทิงที่มีต่อนักศึกษามหาวิทยาลัยศรีปทุม

ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีลักษณะการใช้สื่อมวลชนทุกประเภทที่ศึกษาคือ หนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ เทปเพลง การแสดงคอนเสิร์ต และภาพยนตร์ แต่นักศึกษาจะให้เวลากับสื่อวิทยุมากกว่าสื่อประเภทอื่น ๆ ส่วนการเลือกรับเนื้อหาจากสื่อมวลชนจะขึ้นอยู่กับความพอใจและความต้องการของแต่ละบุคคลเป็นสำคัญ ซึ่งความต้องการและความพอใจของนักศึกษาก็คือ ความต้องการทางด้านอารมณ์ การผ่อนคลายความตึงเครียด และความต้องการได้รับการยอมรับในกลุ่มเพื่อน มากกว่าความต้องการได้รับความรู้ที่จริงจัง ดังนั้น เนื้อหาที่นักศึกษานำมาเลือกรับจากสื่อมวลชนมากที่สุด จึงเป็นรายการเพลง มีวสิควีดีโอ รายการปกิณกะบันเทิง และรายการเกมส์โชว์ ซึ่งโดยความจริงก็ได้ให้ความสนใจกับเนื้อหาที่ได้รับเท่าใดนัก แต่จะให้ความสำคัญที่ตัวบุคคลคือผู้ดำเนินรายการ, ผู้ร่วมรายการและดารายอดนิยมมากกว่า และจะนำไปใช้ในการสร้างความสัมพันธ์ภายในกลุ่มเพื่อน

ส่วนบทบาทของสื่อมวลชนเพื่อความบันเทิงต่อนักศึกษามหาวิทยาลัยศรีปทุม พบว่า มีบทบาท 2 ประการคือ บทบาทในการเปลี่ยนแปลงการดำเนินชีวิตในสังคมปัจจุบัน และบทบาทในการสร้างความบันเทิงแก่บุคคลในการใช้สื่อมวลชนเพื่อความบันเทิง

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา การสื่อสารมวลชน
สาขาวิชา การสื่อสารมวลชน
ปีการศึกษา 2536

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C350484 : MAJOR MASS COMMUNICATION
KEY WORD: MASS MEDIA ENTERTAINMENT/ENTERTAINMENT/SRIPATUM UNIVERSITY STUDENT/
PEER GROUPS.

PHORNTHIP DHUAMREONGROM : THE ROLES OF MASS MEDIA ENTERTAINMENT
AMONG SRIPATUM UNIVERSITY STUDENTS. THESIS ADVISOR : ASST. PROF.
KWANRUEN KITIWAT. 94 PP. ISBN 974-583-468-8.

The aim of this research is to find out the pattern of mass media uses and gratification from mass media, and the role of mass media entertainment among Sripatum University students.

The outcome of the research indicates that the students are likely to use every type of mass media researched : newspaper, radio boardcast, television, cassette tape, concert and movies. But they normally pay more time to radios. Their choice of programs depends on individual needs and satisfaction which are basically on effectiveness needs, intention and Release needs and social intregate needs. These elements are stronger than actual knowledge expectation. Therefore the media contents had been most selected are music Programs, music videos, variety shows and game shows. As a matter of fact these youngsters do not pay a respectable attention to the subject matter presented on the surface of the things they watch. But they pay more attention to the media personality such as the moderators, the participants, and the popular stars in order to make social relations between their peer groups.

The two main roles of mass media entertainment among Sripatum University students are the students's social adjustment in the present world and the image building as an individual person on the using of mass media for entertainment.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....การสื่อสารมวลชน

สาขาวิชา.....การสื่อสารมวลชน

ปีการศึกษา.....2536

ลายมือชื่อผู้ผลิต.....*Nov*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....*Nov*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้เป็นอย่างดี ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริชัย ศิริกายะ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ขวัญเรือน กิติวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ รองศาสตราจารย์ จุมพล รอดคำดี กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ท่านทั้งสามได้ให้ทั้งความเมตตาและความกรุณาเป็นอย่างมาก ได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งตลอดระยะเวลาในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ และคอยห่วงใยมาโดยตลอด จึงขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์ทั้งสามท่านที่ได้เป็นแรงกระตุ้นและผลักดันให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณนักศึกษามหาวิทยาลัยศรีปทุมทุกคนที่เป็นกลุ่มบุคคลผู้ให้ข้อมูลสำคัญอย่างมากที่กรุณาให้สัมภาษณ์ตอบข้อซักถามและให้ข้อมูล โดยเฉพาะเอียด ซึ่งข้อมูลเหล่านั้นเป็นหัวใจสำคัญของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอขอบคุณเพื่อน ๆ และน้อง ๆ ทุกคนที่ได้คอยกระตุ้นและให้กำลังใจด้วยดีตลอดมา และขอขอบคุณเป็นพิเศษสำหรับ ด.ญ. พุทธรักษ์ และ ด.ช. ภัทรรักษ์ ท่วมเรงรัมย์ ที่เป็นกำลังใจอันวิเศษสุดสำหรับความสำเร็จครั้งนี้

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง สำหรับ อาจารย์รัชนิพร พุคยาภรณ์ อธิการบดีมหาวิทยาลัยศรีปทุม ที่ได้กรุณาสับสนุนให้ทุนในการศึกษาและในการทำวิทยานิพนธ์ทั้งหมด ตลอดจนคอยเอาใจใส่และเป็นกำลังใจ จนผู้วิจัยได้ประสบความสำเร็จในระดับมหาบัณฑิต ตามวัตถุประสงค์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	1
- หลักการและเหตุผล	1
- ปัญหาที่วิจัย	4
- วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
- ขอบสันนิษฐาน	5
- ขอบเขตของการวิจัย	5
- นิยามศัพท์	5
- ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	7
- แนวความคิดและความสำคัญของสังคมวิทยาสื่อสารมวลชน	7
- ความแตกต่างทางปัจเจกบุคคล	8
- การจัดประเภททางสังคม	8
- ความสัมพันธ์ทางสังคม	9
- บรรทัดฐานทางวัฒนธรรม	10
- ทฤษฎีการเล่น ความสนุกสนานของสื่อมวลชน	11
- ทฤษฎีจิตวิเคราะห์	13
- ทฤษฎีการใช้สื่อมวลชนเพื่อประโยชน์และความพึงพอใจ	15
3 ระเบียบวิธีวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล	18
- การเก็บรวบรวมข้อมูล	18
- แหล่งข้อมูลประเภทเอกสาร	19
- แหล่งข้อมูลประเภทบุคคล	19
- แผนการเลือกบุคคลผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	19
- วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	24
- การวิเคราะห์ข้อมูล	25

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
- เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์	26
- การนำเสนอข้อมูล	26
4 วิเคราะห์บทบาทของสื่อมวลชนเพื่อความบันเทิงต่อ นักศึกษามหาวิทยาลัยศรีปทุม	24
- ข้อมูลทางด้านประชากรศาสตร์และลักษณะสภาพสังคม-เศรษฐกิจ	27
- รูปแบบและลักษณะการใช้สื่อมวลชนของนักศึกษามหาวิทยาลัยศรีปทุม	34
- ปัจจัยที่มีผลต่อการใช้สื่อมวลชนของนักศึกษามหาวิทยาลัยศรีปทุม	46
- ความสำคัญของสื่อมวลชนและประโยชน์ที่นักศึกษาได้รับ จากการใช้สื่อมวลชน	56
- ประโยชน์และความพึงพอใจที่นักศึกษาได้รับจากการใช้สื่อมวลชน	63
- วิเคราะห์บทบาทของสื่อมวลชนเพื่อความบันเทิงต่อ นักศึกษามหาวิทยาลัยศรีปทุม	68
- ตัวอย่างข้อมูลที่ได้จากบุคคลผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant)	74
5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	83
บรรณานุกรม	89
ประวัติผู้เขียน	94

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย